

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

CELSO RODRÍGUEZ PADRÓN, SECRETARI GENERAL DEL CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL,

CERTIFICO: QUE EL PLE DEL CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL, EN LA SEVA REUNIÓ DEL DIA D'AVUI, HA APROVAT L'INFORME AL PROJECTE DE REIAL DECRET PEL QUAL ES REGULA LA COMISSIÓ NACIONAL DE REPRODUCCIÓ HUMANA ASSISTIDA, QUE DEROGA EL REIAL DECRET 415/1997, PEL QUAL ES REGULA LA COMISSIÓ NACIONAL DE REPRODUCCIÓ HUMANA ASSISTIDA, SENT DEL SEGÜENT TENOR LITERAL:

I

ANTECEDENTS

Amb data 8 de juliol del 2009 ha tingut entrada en el Registre del Consell General del Poder Judicial el Projecte de Reial Decret pel qual es regula la Comissió Nacional de Reproducció Humana Assistida, que deroga el Reial Decret 415/1997, pel qual es regula la Comissió Nacional de Reproducció Humana Assistida, remès pel Ministeri de Justícia, a l'efecte d'emetre el preceptiu informe.

La Comissió d'Estudis i Informes va designar com a ponent l'Excma. Sra. Vocal Concepción Espejel Jorquera, i en la seva reunió de 18 de

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

setembre del 2009 va aprovar el present informe, acordant la seva remissió al Ple d'aquest Òrgan Constitucional.

II

CONSIDERACIONS GENERALS SOBRE LA FUNCIO CONSULTIVA DEL CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

La funció consultiva del Consell General del Poder Judicial que contempla l'article 108 de la Llei Orgànica del Poder Judicial, té per objecte els avantprojectes de lleis i disposicions de l'Estat i de les Comunitats Autònomes que afecten totalment o parcialment alguna de les matèries expressades en l'esmentat precepte legal.

El contingut normatiu que es recull en el Projecte de Reial Decret que se sotmet a consulta i consideració d'aquest Consell no es pot enquadrar en cap de les matèries sobre les que, de conformitat amb el que estableix l'article 108 de la Llei Orgànica del Poder Judicial, s'ha de recaptar, preceptivament, informe del Consell General del Poder Judicial.

Durant el procés d'elaboració del Reial Decret de 415/1997 pel qual es crea la Comissió Nacional de Reproducció Humana Assistida, el text del Projecte es va sotmetre a informe d'aquest Consell, a l'efecte de considerar el seu art. 2.c) que preveia que un dels Vocals que havien d'integrar la Comissió l'hauria de designar el Consell General del Poder Judicial, limitant-se la consulta i la competència consultiva d'aquest òrgan constitucional a aquest precepte. Així ho va entendre, per la seva banda, aquest Consell que va

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

aprovar el seu Informe en la sessió plenària de 18 de desembre del 1996.

Aquesta previsió ha desaparegut en el text ara proposat i remès a aquest Consell, quedant, doncs, la competència d'aquest òrgan sense contingut referent a això. De fet, es pot constatar com la reforma del Reial Decret 415/1997, realitzada per Reial Decret 906/2007, de 6 de juliol, que va modificar l'anterior del 1997, introduint les noves funcions que la Llei 14/2006 va assignar a aquest òrgan col·legiat i va constituir una Comissió Tècnica que facilités la feina del Ple, no va ser remès a informe d'aquest Consell General del Poder Judicial, sense que aquest últim emetés el seu parer a aquest efecte.

Tenint en compte la disposició legal que delimita la funció consultiva del Consell i de les anteriors consideracions, en una correcta interpretació de l'abast i sentit de la potestat d'informe que es reconeix al Consell General del Poder Judicial, el parer que li correspon emetre sobre el Projecte remès s'ha de limitar a les matèries expressament atribuïdes en la llei, evitant qualsevol consideració sobre qüestions alienes al Poder Judicial o a l'exercici de la funció jurisdiccional que aquest té encomanada.

Per tant, en aquest cas, el parer del Consell es limitarà a la desaparició, del text del Projecte remès, de la disposició que el Reial Decret vigent conté i que atribueix al Consell General del Poder Judicial competència per designar un Vocal entre els que componen la Comissió Nacional de Reproducció Humana Assistida.

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

A més de l'anterior, i de conformitat amb el principi de col·laboració entre els òrgans constitucionals, el Consell General del Poder Judicial ha indicat l'oportunitat d'efectuar en els seus informes altres consideracions, relatives, en particular, a qüestions de tècnica legislativa o de tipus terminològic, amb la finalitat de contribuir a millorar la correcció dels textos normatius i, per tant, a la seva efectiva aplicabilitat, si s'escau, en els processos judicials, atès que són els òrgans jurisdiccionals els que, en última instància, hauran d'aplicar posteriorment les normes sotmeses a informe d'aquest Consell, un cop siguin aprovades per l'òrgan competent.

III

ESTRUCTURA I CONTINGUT DEL PROJECTE

El Projecte de Decret remès a informe consta d'un Preàmbul, tretze preceptes, una Disposició derogatòria i dues Disposicions finals.

L'articulat regula la naturalesa de la Comissió Nacional de Reproducció Humana Assistida, configurant-la com un òrgan col·legiat, de caràcter permanent i consultiu, dependent del Ministeri de Sanitat i Consum i adscrit a la Direcció General de Teràpies Avançades i Transplantaments, les finalitats de la qual són l'assessorament i l'orientació sobre la utilització de tècniques de reproducció humana assistida, la contribució a l'actualització i difusió dels coneixements científics i tècnics en la matèria, i l'elaboració de criteris funcionals i estructurals dels centres i serveis on es realitzen aquestes tècniques (art. 1).

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

La Comissió estarà composta pel President, el Vicepresident, els Vocals, vinculats a algun dels diferents aspectes científics, jurídics o ètics de les tècniques de reproducció humana assistida, en el marc del que disposa l'article 20 de la Llei 14/2006, de 26 de maig, sobre tècniques de reproducció humana assistida, que va derogar la Llei 35/1988, de 22 de novembre, reguladora de la mateixa matèria, i el Secretari (art. 2), preveient-se una composició més reduïda que la vigent amb el propòsit de potenciar un funcionament més eficaç. En aquest sentit, es proposa una estructura més àgil i especialitzada, capaç de donar resposta a determinats assumptes que necessiten més coneixement i discussió tècnica, ateses les complexitats tècniques i científiques que comporten, i més celeritat d'anàlisi i adopció d'acords. Qüestions ambdues, funcions i informes de la Comissió que regula el Projecte de Reial Decret en els seus arts. 3 i 4.

L'estructura orgànica de la Comissió està integrada pel Ple, el President, el Vicepresident, el Secretari i el Comitè Tècnic (arts. 5 a 10), preveient-se la possibilitat d'incorporar al Ple i al Comitè Tècnic Permanent assessors externs que col·laboraran com a experts, amb veu però sense vot (art. 11).

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

La Comissió, per al seu funcionament, aprovarà el seu Reglament intern, regint-se en allò que no preveu aquest Reglament i pel Reial Decret, pel règim dels òrgans col·legiats recollit en el Capítol II del Títol II de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú (art. 12). Per acabar, la seu de la Comissió queda fixada al Ministeri de Sanitat i Consum, sense perjudici de l'eventual celebració de reunions en altres llocs i localitats (art. 13).

El Reial Decret projectat preveu la derogació del vigent Reial Decret 415/1997, de 21 de març (Disposició derogatòria Única), i habilita el Ministre del ram, és a dir, el Ministre de Sanitat i Consum, perquè dicti totes les disposicions que siguin necessàries per al seu desenvolupament (Disposició final Primera), i preveu la seva entrada en vigor per a l'endemà de la seva publicació al Butlletí Oficial de l'Estat (Disposició final Segona).

D'altra banda, l'òrgan que remet el text del Projecte de Reial Decret no ha annexat la documentació legalment prevista. En aquest sentit, no s'han remès a aquest Consell els informes i memòries, sobre la necessitat i oportunitat del Projecte, l'impacte per raó de gènere de les mesures que estableix, ni l'estimació dels costos si n'hi hagués; documentació, estudis i informes als quals obliga l'art. 24 de la Llei del Govern.

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

IV

CONSIDERACIONS SOBRE CONTINGUT DEL PROJECTE

La Comissió Nacional de Reproducció Humana Assistida va ser creada, en aplicació i desenvolupament del que preveu la Disposició final quarta de la Llei 35/1988, de 22 de novembre, sobre tècniques de reproducció humana assistida, per Reial Decret 415/1997, de 21 de març, com a òrgan col·legiat de caràcter permanent i consultiu, amb la funció d'orientar sobre la utilització de les tècniques de reproducció humana assistida i de col·laborar amb les Administracions públiques en relació amb aquesta matèria i amb les seves implicacions i conseqüències científiques.

El Reial Decret 415/1997 va dissenyar una composició plural, integrada per deu vocals que constitueixen l'òrgan d'ampli espectre social, de representació social i professional, al qual feia referència l'art. 21.3, últim incís, de la llavors vigent Llei 35/1988, posteriorment derogada per la Llei 14/2006, de 26 de maig, sobre tècniques de reproducció humana assistida, que regula aquesta mateixa matèria en el seu art. 20.2. L'art. 2.c). 1r disposa que d'aquests deu vocals un l'haurà de designar el Consell General del Poder Judicial.

La designació d'aquests vocals la realitzen diferents entitats i corporacions de persones de reconegut prestigi, amb capacitat per aportar coneixements sobre aspectes científics, socials, jurídics i ètics en matèria de

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

reproducció assistida, però sense que ostentin la qualitat de ser representants dels òrgans o corporacions que els designen.

Aquesta previsió (que ha desaparegut del text del Projecte de Reial Decret remès pel Govern a aquest Consell), no va ser objecte de reparació en l'Informe emès referent a això per part d'aquest òrgan constitucional. En aquest Informe, el Ple, en la seva sessió de 18 de desembre del 1996, va considerar que "la designació que d'un d'aquests Vocals s'atribueix al Consell no planteja cap inconvenient ja que no s'exigeix, necessàriament, que sigui un dels membres d'aquest Òrgan constitucional, ni un membre de la Carrera Judicial, sinó una persona que es designa per aquest Consell perquè s'aprecia que concorren en ell els mèrits i qualitats exigits per la norma". Els termes de la norma no comportaven, doncs, els problemes d'incompatibilitat que hagués suscitat la previsió que l'esmentada designació recaigués sobre un membre de la Carrera Judicial, ni els que provocaria la presència d'un dels Vocals que componen el Consell General del Poder Judicial, atesos els termes de l'art. 117 LOPJ i el fet de tractar-se d'un càrrec diferent (amb independència del seu caràcter retribuït o no), que no es pot considerar prolongació de l'activitat d'un Vocal del Consell, ni complement necessari d'aquesta.

Aquest òrgan constitucional ha mantingut aquesta posició de forma constant, singularment amb motiu de la previsió que el Consell designés un jutge o magistrat per integrar la composició d'un òrgan consultiu dotat de funcions d'assessorament, tant a nivell estatal com a nivell autonòmic.

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

El criteri mantingut per aquest Consell en la interpretació i aplicació del règim d'incompatibilitats aplicables a jutges i magistrats (arts. 389 i seg. LOPJ i arts. 262 i seg., del Reglament 1/1995, de 7 de juny, de Carrera Judicial), que té el seu origen en els Acords plenaris de 5 de març del 1997, i de 19 de maig del 1999, declara incompatible l'exercici de la funció jurisdiccional amb tot tipus d'assessorament, públic o privat a favor de tercers, sent indiferent, a aquest efecte, que l'activitat realitzada pogués tenir un caràcter ocasional i no retribuït, considerant, doncs, que l'exclusivitat de la funció jurisdiccional que deriva de la previsió constitucional que conté l'art. 117.4 CE, obliga a una interpretació restrictiva de les normes sobre incompatibilitats, per tal d'evitar camps d'interferència que poguessin afectar les garanties d'imparcialitat i independència que han de presidir l'exercici d'aquesta funció (en el mateix sentit Acord del Ple del Consell General del Poder Judicial de 17 de juliol del 2008).

Però juntament amb aquesta qüestió, que va centrar el parer del Consell en l'Informe emès amb motiu del Projecte de Reial Decret de creació de la Comissió Nacional de Reproducció Assistida, el vigent, tot i que reformat, Reial Decret 415/1997, s'ha de destacar una altra, és a saber, la conveniència que norma diferent a la Llei Orgànica del Poder Judicial atribueixi, amb caràcter impositiu, funcions o imposin obligacions, com la designació de vocals d'òrgans consultius, al Consell General del Poder Judicial; principalment quan estan incloses en una norma de rang reglamentari, sense previsió legal expressa i explícita, com va ser el cas del vigent Reial Decret 415/1997. En aquest sentit, es va manifestar el Ple d'aquest òrgan constitucional en l'Acord de 10 d'octubre del 2001, pel qual es va aprovar l'Informe relatiu a l'esborrany de Decret pel qual es crea el Consell de Justícia de Catalunya, i en l'Acord de 21 de juliol del 2004, relatiu al Projecte de Decret de segona modificació del Decret 119/2002, de 16 d'abril,

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

pel qual es crea l'esmentat Consell de Justícia de Catalunya.

D'altra banda, s'ha d'assenyalar que l'art. 107.11 LOPJ atribueix al Consell General del Poder Judicial competència en diverses matèries, i, entre elles, "[l]es que li atribueixin les lleis". Doncs bé, l'art. 20 de la Llei 14/2006, de 26 de maig, sobre tècniques de reproducció humana assistida, al paràgraf 2, estableix que la Comissió estarà formada per "representants designats pel Govern de la Nació, les Comunitats Autònomes, les diferents societats científiques i per entitats, corporacions professionals i associacions i grups de representació de consumidors i usuaris, relacionats amb els diferents aspectes científics, jurídics i ètics de l'aplicació d'aquestes tècniques".

Per tant, la no atribució, pel Projecte de Reial Decret, a aquest Consell de la facultat de designació d'un vocal en la Comissió Nacional de Reproducció Humana Assistida, es troba en el marge de la previsió legal que dona cobertura a la norma reglamentària, sent, a més, respectuosa amb les competències i funcions d'aquest Consell. En tot cas, la valoració de l'adequada representació que hagi d'integrar la composició d'un òrgan com la Comissió Nacional de Reproducció Humana Assistida correspon al legislador, de la mateixa manera que la consideració de quins òrgans, corporacions i/o grups, han d'avaluar la seva designació, així com el procediment i els requisits que han de complir els representants.

Tenint en compte l'anterior, en la mesura que el Projecte de Reial Decret no conté una disposició, expressa, que respongui a cap de les matèries esmentades en l'art. 108 LOPJ, i que no cal formular cap reparació al Projecte en relació amb l'aspecte analitzat, no correspon als termes legals d'atribució de competència consultiva a aquest Consell, estendre aquest Informe a altres continguts del Projecte, ja que són matèries alienes a les enunciades a l'art. 108 LOPJ.

CONSELL GENERAL DEL PODER JUDICIAL

És tot el que ha d'informar el Consell General del Poder Judicial.

I perquè consti i esdevingui efectiva, estenc i signo la present a Madrid, el vint-i-nou de setembre del dos mil nou.